

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 23 (1952) 1995 m. birželio mėn. 20 d.

Eina 40 Metus.

Melbourne

Švenčiausioji Jėzaus Širdis

Penktadienis po antrojo sekmadienio po Sekminių skirtas nepaprastam Jėzaus gerumui paminėti ir už jį padėkoti.

Širdies simbolių mes regim ir garbinam begalinį ir dosnų mūsų dieviškojo Atpirkėjo gerumą.

Lietuvoje tą penktadienį išstatomas Švč. Sakramentas.

Meldžiamės už Tėvynę.

Popiežiui Jonui Pauliui II-ajam sukako 75 metai

Gimęs 1920 metų gegužės 18 dieną, 1978-ųjų spalio 16 dieną išrinktas į apaštalo Petro sostą, Jonas Paulius II jau daugiau negu 16 metų vadovauja Bažnyčiai ir tėviškai rūpinasi šiuolaikinio pasaulio žmonių dvasine gerove.

Labiausiai stebina ir žavi, tiek Bažnyčios viduje, tiek ir iš šalies, Šv. Tėvo gebėjimas visuomet žvelgti pirmyn, į ateitį, gebėjimas projektuoti, gebėjimas siūlyti tikslus ir Bažnyčiai, ir visai žmonijai. Gana prisiminti tik keletą šio, jau beveik septyniolika metų trunkančio pontifikato atkarpų: kokios drąsos ir kokio ryžto kupinas savo paskutine enciklika „Evangelium Vitae“ Popiežius stėjo ginti žmogaus teisės į gyvybę. Arba koks didelis Popiežiaus įnašas į visuotinės žmonių santaikos kūrimą; kiek daug jis nuveikė, skatindamas dialogą

tarp mokslo ir tikėjimo. Visi Jono Pauliaus II-ojo nuveikti darbai tam tikra prasme yra naujovės, yra bandymai, kuriais Bažnyčia trokšta kalbėtis su dabartinėje kultūroje gyvenančiais žmonėmis.

Jei mėgintume susumuoti visą Popiežiaus veiklą, būtų galima teigti, kad Jono Pauliaus II-ojo didžiausias rūpestis, artėjančio trečiojo krikščionybės tūkstantmečio išvakarėse, yra nustatyti aiškų krikščioniško sąmoningumo principą. Gyvename dinamiškame pasaulyje, kuris, iš vienos pusės, teikia žmonėms nuostabias galimybes, o iš kitos turi trūkumų, riboja laisvę. Popiežius trokšta nubrėžti aiškias ir patikimas gaires, kurias sekdami žmonės galėtų šiame spalvingame nūdieniam pasaulyje gyventi veržlų, turiningą krikščionišką gyvenimą.

Stebint Popiežiaus veiklą, - kalbėjo Vatikano Spaudos salės direktorius Joaquín Navarro Valls, - nuostabu matyti koks turtingas ir koks dinamiškas šis pontifikatas. Neįmanoma daryti balansų, nes viskas vystosi, viskas turėja ir bręsta. Štai, pavyzdžiui šiuo metu didžiausias dėmesys bus skiriamas ekumenizmui, Popiežius baigia rašyti naująją encikliką, skirtą ekumenizmui, kuri turėtų jau greit pasirodyti. Tačiau ekumenizmo tema, lygiai kaip visos kitos didžiosios šio pontifikato temos, nusidriekia per visus dokumentus. Visi ankstesni Šv. Tėvo raštai tarytum rengė naująją encikliką, tarytum ją žadėjo. Jono Pauliaus II-ojo mokymas neišsisemia, nes negali išsisemti Bažnyčios rūpestis krikščionių ir visų geros valios

žmonių gerove.

Gimimo dienos proga, Popiežių, per Vatikano Valstybės sekretorių kardinolą Angelo Sodano, pasveikino ir Lietuvos Ambasadorius prie Šv. Sosto Kazys Lozoraitis.

Jo Šventenybės Popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo 75 metų sukakties proga, naudodamasis Jūsų Eminencijos didžiu palankumu, - rašo ambasadorius Lozoraitis kardinolui Valstybės sekretoriui pasiųstame rašte, - prašau perduoti Šventajam Tėvui karštus ir pagarbūs sveikinimus, palinkėti asmeninės laimės ir sėkmės apaštalinėje tarnystėje.

Nuolatos su dėkingumu prisimindama Popiežiaus tėvišką rūpestį Lietuva ir jos gyventojais, lietuvių tauta, kartu su visais geros valios vyrais ir moterimis, buriasi apie Popiežių jo gimimo dieną ir meldžia Viešpatį, kad leistų jam ilgai vadovauti Visuotinai

Tolerancija prasideda šeimoje

Jungtinių Tautų Organizacija šiuos metus yra paskelbusi tolerancijos metais, o gegužės 14 d. Jungtinių Tautų Organizacijos iniciatyva buvo pažymėta tarptautinė šeimos diena, kuriai buvo parinkta tema „Tolerancija prasideda šeimoje“. Šia proga Jungtinių Tautų Organizacijos generalinis sekretorius Boutros Boutros Ghali paskelbė kreipimąsi į tarptautinę bendruomenę, kuriame tarp kita ko sakoma: „Tarptautinė šeimų diena skirta pabrėžti šeimoms, kaip visuomenės pagrindo nuostatą. Siemtinė šeimų diena „Tolerancija prasideda šeimoje“ pirmiausiai norėta išryškinti šeimos vaidmenį kuriant socialinę harmoniją. Pirmoji tarptautinė šeimų diena buvo pažymėta 1994-aisiais, Tarptautiniais šeimų metais. Dabar, kai pasaulis stengiasi nubrėžti gaires tolesniam savo socialiniam vystymuisi, šeimai skirti renginiai bando atkreipti dėmesį į šeimos svarbą socialiniame gyvenime ir jos puoselėjimo būtinybę visomis įmanomomis priemonėmis. Šie metai, 50-tieji Jungtinių tautų organizacijos gyvavimo metai, generalinės asamblėjos sprendimu paskelbti tolerancijos metais. Tolerancija gali augti tik tuomet, kai suprantama, jog žmonija yra pajėgi nugalėti rasinius ir tautinius skirtumus. Tolerancija visuomet yra Jungtinių Tautų siekiamų tikslų pagrindas: t.y. taikos įtvirtinimo, žmogaus teisių apsaugos, socialinio - ekonominio vystymosi procesų skatinimo visame pasaulyje ir pan. Tolerancijos svarba pastaraisiais metais įvairių tragiškų įvykių kontekste pasidarė ypač akivaizdi. Politinis ir ekonominis netikrumas daugelį pastūmėjo užsidaryti siauruose etniniuose rėmuose, o tarptautiniai susidūrimai visame pasaulyje atnešė tik kančias ir kraujo praliejimą. Galima bandyti netolerancijos apraiškas mažinti įtvirtinant ekonominį ir politinį stabilumą, tačiau viena aišku, jog ateityje tik atitinkamas šeimų formavimas gali padėti išvengti šios rūšies krizių. Tik ugdam toleranciją šeimoje įmanoma išugdyti tolerantišką visuomenę“.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Bažnyčiai, kad jo mokymas tautoms ir valstybėms atvertų kelią į dvasinį ir moralinį atsinaujinimą, be kurio neįmanomas darnus ir harmoningas tarptautinės bendruomenės sambūvis.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Deginamos katalikų bažnyčios

Gegužės 11 dieną Bosnijos Banja Luka vyskupijoje serbų kareiviai susprogdino dar vieną, ketvirtą per pastarąsias dvi savaites, katalikų bažnyčią ir padegė gretimai buvusią kleboniją. Buvo dingę susprogdintos bažnyčios klebonas ir kartu su juos parapijos sielovadoje dirbusi sesuo vienuolė.

Vėliau kunigo ir vienuolės lavonai buvo rasti sudegintoje klebonijoje.

Apie šį smurtą Banja Luka vyskupijoje ir bendrai, apie padėtį Balkanuose, vidudienio maldos proga, kalbėjo popiežius Jonas Paulius II.

Mane pasiekė žinia, kad Banja Luka, Bosnijoje

Hercegovinoje, buvo nužudyti kunigas ir vienuolė, ir jų kūnai buvo surasti sudeginti. Vyskupas Komarica man pranešė apie vietos bendruomenės kančias ir maldavo pagalbos. Kas gi gali būti abejingas šitokių barbariškumų akivaizdėje? Su visais kenčiančiaisiais kartoju: Gana neapykantos, gana kraujo, gana karo! Atsakingieji už šiuos veiksmus ir tie, kurie juos planuoja, turės atsakyti prieš Dievą ir prieš žmones. Viešpats tepriima į savo garbę šias dvi nekaltas aukas, tesuteikia paguodos ir stiprybės jų artimiesiems ir visai vietos tikinčiųjų bendruomenei.

LRTV

Pekino konferencija Moterų teisė visuomenėje

Popiežius Jonas Paulius II savo audiencijoje priėmė Gertrude Mongella, šių metų rudenį Pekine vyksiančios pasaulinės moterų teisėms visuomenėje skirtos konferencijos generalinę sekretorę. Audiencijos metu pasakysite kalboje Popiežius apibrėžė Apaštalių sosto poziciją konferencijos dienotvarkėje esančiais klausimais.

Pekino konferencijos sėkmė - priklausys nuo to, kiek ji pateiks tikrą moters orumo ir siekių viziją - viziją, kuri objektyviai atsilieptų į daugybės pasaulio moterų kančias, nusivylimus ir kovas. Daugelis pasaulio šalių dar tik turi pradėti ginti moters vaidmenį šeimoje ir tuo pat metu leisti bei padėti moterims naudotis visomis jų teisėmis visuomenėje bei pilnai atskleisti savo gabumus ir talentus - pasakė Jonas Paulius II. Moterų lygybė ir orumas nereiškia jų sutapatinimo su vyrais. Toks sutapatinimas reikštų ne tik moterų ir visuomenės nuskurdinimą bet taip pat iškreiptų nepakartojamą moteriškumo vertę. Popiežius įspėjo prieš nusistatymą,

skelbiantį jog motinystė ir įsipareigojimas šeimai bei vaikams trukdo pilnutiniam moters asmens atsiskleidimui bei mažina moterų vaidmenį visuomenėje. Toks nusistatymas, - teigė Popiežius, ne tik skriaudžia vaikus, bet ir užgauna visuomenę bei pačias moteris, nes iš jo nesunkiai kyla kaltinimai moteriai, kuri nori likti namuose ir rūpintis savo vakais.

Popiežius pabrėžė, jog moterų vaidmuo visuomenėje yra nepakeičiamas ir nepakartojamas, nes būtent moters civilizuoja ir sužmogina visuomenę, būtent moters gina ir skatina taiką bei žmogišką solidarumą. Apaštalių sostas, visai nesisirengia riboti visuomeninės moterų veiklos bei jų įtakos. Atvirkščiai, Bažnyčia yra įsitikinusi, jog būtent moters išgelbės visuomenę nuo plintančio mirtino nuosmukio ir smurto viruso. Pekino konferencija turės surasti būdus paremti tokią įstatymų leidybą, kuri užtikrintų moterų dalyvavimą visuomenės gyvenime, atsižvelgdama į moterų diskriminaciją švietime, sveikatos apsaugoje ir darbe. Pasaulio

visuomenė yra labai įsiskolinusi moterims - ta skola - tai moters vaidmens kultūrinėje ir socialinėje pažangoje pripažinimas.

Jonas Paulius II dar kartą griežtai pasmerkė visas moterų išnaudojimo formas, visų pirma - lytinį jų išnaudojimą, už kurį didelę dalimi atsakingos masinės komunikacijos priemonės, siūlančios vulgarų sekso supratimą. Visuomenėje, kuri pasuka tokiu lytinio panaudojimo keliu abortas tampa priemone pašalinti nepageidautinus lytinio palaidumo ir neatsakingumo rezultatus. Ir būtent moters tampa tokios laikysenos aukomis. Teisingumas, lygybė, pažanga ir taika yra nepasiekiami tiek vyrams, tiek moterims be įsipareigojimo visada ir visur gerbti, saugoti ir mylėti gyvybę, kiekvieno žmogaus gyvybę ir jai tarnauti.

Tikra pusiausvyra tarp moters vaidmens šeimoje ir visuomenėje gali būti palaikoma tik dalyvaujant valstybei, kuri turi tam sukurti teisinę bei materialinę prielaidą - baigė savo kalbą Popiežius.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Bosnijos katalikai dėkoja

Vatikano radijo dienraštis, spausdina trumpą interview su Sarajevo arkivyskupu kardinolu Vinko Puljič. Kardinolas Puljič šiomis dienomis dalyvauja Asyziuje vykstančiame Europos Vyskupų konferencijų pirmininkų susitikime. Kalbėdamas Asyžiaus susitikime jis paragino Europos vyskupų konferencijų pirmininkus, kad jie mobilizuotų savo kraštų tikinčiuosius melstis už taiką Balkanuose, taip pat kad darytų spaudimą savo vyriausybėms, idant tarptautinė bendruomenė ryžtingiau pasirūpintų taikos atkūrimu buvusioje Jugoslavijoje.

Kalbėdamas Vatikano radijui, kardinolas Vinko Puljič papasakojo apie dabartinę katalikų padėtį Balkanuose, ypač Banja Luka vyskupijoje, kur pastarosiomis dienomis buvo susprogdintos keturios bažnyčios, nužudyti penki kunigai ir viena sesuo vienuolė.

Banja Luko vyskupijoje, - pasakė duodamas interview Vatikano radijui kardinolas Puljič, - vykdomas sistemingas genocidas; naikinama visa kas katalikiška, kas chorvatiška, ar tiksliau sakant, kas ne serbiška. Zinau, kad Europos vyskupai parems mūsų troškimą gyventi taikiai ir saugiai. Bosnijos katalikai dėkingi visiems kas paliudija solidarumą ir teikia pagalbą. Tikiuosi, kad Europos vyskupų balsą išgirs visi, kurių valioje yra galimybė sustabdyti kraujo praliejimą.

Paklaustas kokia padėtis jo vadovaujamoje Sarajevo arkivyskupijoje, kardinolas Puljič pasakė: „Dramatiška, nes jau daugiau kaip prieš mėnesį buvo nutrauktas maisto tiekimas ir šiomis dienomis prasideda tikras badas. Tačiau už badą dar baisesnis žmonių nusivylimas, matant kaip Europos valstybės palieka Sarajevą, irgi Europos miestą, likimo valiai.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

scenos, kinas, vietoj buvęs meninės raškos priemonė, tampa ciniško pelno siekimo įrankiu ir kartu iškreipia žiūrovų, ypač jaunų žmonių sąžinę ir kultūrinį sąmoningumą. Savo kreipimėsi Sv.Tėvas ragino kino pasaulio menininkus ir darbuotojus, savo kūryboje iškelti tikrąsias vertybes, ugdyti skaidrų ir kilnų žmoniškumą.

Dalis Popiežiaus kreipimosi buvo adresuota religinio kino kūrėjams. Juo Sv.Tėvas drąsino savo darbu vis plačiau įsijungti į didžiąją išganymo naujienos skelbimo misiją, į kurią krikštu yra pašauktas kiekvienas žmogus.

LRTV

Totalitarizmo sėjamas smurtas

Vatikano spaudos salėje buvo pristatytas popiežiaus Jono Pauliaus II kreipimasis, skirtas II-ojo pasaulinio karo pabaigos Europoje 50-osioms metinėms. Apie naująjį dokumentą pats Sv. Tėvas pirmą kartą užsiminė gegužės 7 dieną, kalbėdamas maldininkams vidurdienio maldos proga.

II pasaulinis karas, Europoje pasibaigęs 1945 metų gegužės 8 dieną, o Azijoje keletą mėnesių vėliau, po Hirošima ir Nagasaki miestų sunaikinimo, - rašo Jonas Paulius II paskelbtame kreipime, - nebuvo tik svarbus, lemtingas istorinis įvykis. II pasaulinis karas pabaigė vieną ir pradėjo kitą žmonijos savimonės epochą. Šiandien, praėjus penkiasdešimčiai metų nuo karo pabaigos, negali blėsti anų baisių įvykių prisiminimas; žmonių patirti karo baisumai turi būti pamoka ir įspėjimas tiek dabartinėms, tiek būsimosioms žmonių kartoms.

Paskelbtame dokumente, Popiežius apžvelgia dvidešimtojo amžiaus pirmos pusės Europos kultūrą, joje ieško priežasčių pastūmusių Europos tautas į pasaulinę katastrofą.

Pasaulis, o ypač Europa, buvo praradusi moralines jėgas, reikalingas atsispirti katastrofai. Totalitarizmai buvo sunaikinę žmonių atskomybę. Policiniai režimai ir sisteminga propaganda visuomenės pavertė masėmis, praradusiomis laisvės ir tiesos

sampratą.

II pasaulinis karas buvo totalitarizmo tiesioginė pasekmė. Tačiau karo pabaiga savaime nenužymėjo totalitarinių režimų viešpatavimo pabaigos. 1945 metų gegužės 8 dieną buvo išlaisvinti tik dalies koncentracijos stovyklų kaliniai; Rytų Europoje konclageriai veikė dar ilgus dešimtmečius. Ir dabar, praėjus 50 metų po karo, tie patys neišnykę totalitarizmai sėja smurtą pasaulyje ir pačioje Europoje. Dar ne visi pasimokė, kad ant smurto pamato negalima pastatyti teisingos visuomenės, kad neįmanoma ginklų kurti teisingumo. Karas dar nepasibaigė, - rašo Popiežius. Tas pats karas, kurstomas to paties totalitarizmo, dar vyksta Balkanuose ir Kaukaze ir visur, kur liejamas nekaltųjų

Kinas - kultūrinė paskirtis ar pelnas

Gegužės 28 d. sekmadienį daugumoje katalikiškų kraštų buvo pažymėta pasaulinė socialinės komunikacijos diena. Šiais - 1995 metais - sukanka 100 metų nuo kino išradimo, dėl to ir pasaulinės socialinės komunikacijos dienos dėmesio centre buvo kinas.

Kreipdamasis į kino meno ir kino industrijos pasaulio žmones, Popiežius juos karštai ragino visoje veikloje nuolat prisiminti kino kultūrinę paskirtį. Jei

kraujas.

Toliau, savo dokumente, Jonas Paulius II kreipiasi į jaunimą. Ragina budėti, kad jų sąžinių neužvaldytų smurto ir mirties kultūra, kad tikėdami žmoniškumu, visada sugebėtų atsispirti pagundai ginklų ir prievarta siekti teisingumo. Perfrazuodamas Kristaus žmonių meilės įsakymą, Popiežius ragina: „Mylėk kitą tautą kaip savąją“.

Galiausiai Popiežius kreipiasi į viso pasaulio krikščionis, primindamas, jų taikos pašaukimą. Kiekvienas krikščionis turi mylėti taiką ir jos siekti; taika yra žmonių ištikimybės Kristui matas.

Birželio 11 dieną Sv. Tėvas Vatikano šv. Petro bazilikoje aukėjo šv. Mišias už visas II-ojo pasaulinio karo ir dabartinių konfliktų aukas.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

vadovaujamosi tik pelno tikslais, kinas jokiu būdu negali atlikti savo kultūrinio pašaukimo, bet priešingai - žaloja žmonių ir visuomenės moralumą.

Kinui grėsia tie patys pavojai, kaip ir kitoms socialinės komunikacijos šakoms. Jei siekiant praplėsti žiūrovų ratą, skleidžiama netiesa, peiktinas elgesys, jei vaizduojamos smurto ir palaidumo

Seimo narys nesutinka su ambasadoriumi.

Seimo narys, Centro sąjungos pirmininkas R. Ozolas mano, kad Lenkijos ambasadoriaus Lietuvoje J. Widackio pareiškimas dėl Vilniaus Bernardinų bažnyčioje aptiktų Armijos kraujo archyvų yra „šališkas ir negarbingas, todėl net nevertas komentarų“. Taip R. Ozolas interviu BNS korespondentui įvertino ambasadoriaus J. Widackio išplatintą pareiškimą. Jame ambasadorius teigė, jog Seimo nariai R. Ozolas ir konservatorius J. Dringelis, komentuodami aptiktą archyvą, nesiekė pažinti tiesos, o tik sensacijos ir tam tikro politinio efekto. Pasak ambasadoriaus,

Seimo narių priekaištai dėl Armijos kraujo veiklos Lietuvoje, nesulaukus istorikų išvadų, liudija apie piktą valią ir neprisidėdą prie lietuvių ir lenkų draugiškų santykių kūrimo.

Lietuvos Parlamento narių spaudos konferencijoje, be kita ko, pažymėta, kad Vilniuje rasti dokumentai patvirtino, jog Lenkijos pasididžiavimo - Armijos kraujo - veikla Vilniaus krašte Antrojo pasaulinio karo metais gerokai skyrėsi nuo jos kovos etinėje Lenkijoje. Pietryčių Lietuvoje Armija kraujo kovojo ne tik su okupantais, bet ir su lietuvių, net bendradarbiaudama su vokiečiais, teigė Seimo nariai.

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Sidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisyti savo nuožiūra.

Kai Vakarai yra nukreipę savo dėmesį į Bosniją, kur NATO ir JTO prarado savo prestižą dėl vizijos ir ryžtumo stokos, toli Rytuose-Kinijoje buvo išmėgintas požeminis branduolinis sprogmuo, o po dviejų savaičių tarpžemyninė raketa, galinti pasiekti visą Europą ir S. Amerikos vakarinę dalį. Raketa Dongfeng 31 yra lengvai pervežama iš vienos į kitą vietą. Ją sunaikinti yra sunku. Iki šiol Kinija turėjo tik nejudomas raketas. Tų sėkmingų bandymų reikšmė yra didelė: Kinija tapo dar viena militarinė „super power“, su kuria teks skaitytis ne tik visai Azijai, bet ir Europai. Dėl paaštrėjusių santykių su S. Amerika, kinai nutraukė savo pasižadėjimą neparduoti raketų kitom šalim.

Kinijos ekonomija vis dar auga Vakaruose nesutinkamu greičiu. Vien į S. Ameriką Kinija eksportuoja už 30 milijardų dolerių daugiau negu ten perka. Nežiūrint to, Vašingtonas nepanaikino „Most Favored Nation“ prekybos statuso Kinijai. Kad Kinijos valdžia nepaiso žmogaus teisių ir vartoja

Atbundantis milžinas

kankinimo priemonės, amerikiečiai nusiduoda nematą.

Tokia atlaidi Vašingtono politika yra pagrįsta viltimi, kad Kinija gal taps pamažu demokratine valstybe, o jei ne, tai nors labai svarbia prekybos partnere.

Kol kas Kinijoje nėra ženklų, kad šį šalį eitų prie demokratijos. Atrodo, kad paskutiniu metu yra padidėjusi represija prieš politinius kalinius.

Kažin ką galvoja Maskvos strategai apie kylančią Kinijos karinę ir ekonominę galybę? Pažvelgus į žemėlapi nesunku spėti, į kurią pusę eis Kinijos spaudimas, kad surasti erdvę savo augančiai tautai, kuri sudaro beveik 1/4 žmonijos. Azijoj yra tik viena tuštuma: Sibiro Rusija. Kinai mėgina išvengti erdvės trūkumo problemos. Seimoms uždrausta turėti daugiau negu 1 vaiką.

Rašo dr. Jonas Kunca

Nežiūrint to gyventojų skaičius didėja ir jis ateityje gali priversti kinus ieškoti naujų žemių geru ar blogu. Vargu ateityje valstybės galės turėti beveik neapgyventas teritorijas, kai tuo tarpu kitur žmonės nebeturės kur pasidėti.

Dar pavojingiau būtų, jei Japonija susidėtų su Kinija. Tai galėtų reikšti civilizacijų karą: geltonųjų prieš baltuosius. Dėl to Amerikai vėl turėtų Japoniją savo pusę. Ekonominės Vašingtono sankcijos prieš Japoniją vargu yra protingos žiūrint į šį reikalą geopolitiniu žvilgsniu.

Rusijai dabar ne laikas žiūrėti, kaip praplėsti savo sienas į vakarus. Tuo Maskva tik izoliuoja save ir ugdo priešrusišką neapykantą. Pavojaus valandoj Rusijai reiks turėti draugų, kurie padėtų apsiginti, nes viena ji prieš Kiniją kovoti neišgalėtų. Tada bus ne laikas jų ieškoti.

Kinai yra geri politikai.

Nepradės jie jokio karo nebūdami tikri jį laimėti. Reikalavimai naujos erdvės kiniečiams gali užsitęsti, bet išleisti jų iš akių nebūtų protinga.

Gi artimiausiu laiku greičiausiai matysim, kad Kinija nustos leidus jai diktuoti. Jau dabar ten yra išleistas potvarkis sterilizuoti visus psichiatrinis ligonius, kad sustabdyti jų prieauglį. Jei toks įstatymas būtų išleistas kuriuo nors Vakarų valstybė, žmogaus teisių gynėjai ir bažnyčios būtų pakėlusios didžiausią skandalą. Žinodami, kad Kinija į tokius protestus nekreipia dėmesio, visi tyli.

Ekonominės varžytinės bus irgi artimos ateities fenomenas. Jas laimėti prieš azijiečius nebus lengva, nes ten yra žemesnės algos, kitokia socialinė santvarka ir kitokia galvosena. Susumavus militarinius ir ekonominius faktorius, galima tvirtinti, kad S. Amerika, Europa ir Rusija jau dabar turėtų pradėti ruošti ateities netikėtumam vesdami subtilią užsienio politiką, skatinančią Vakarų vienybę o ne naujus konfliktus.

Rusų kriminalinių nusikaltėlių pasaulis kelia vis didesnę grėsmę Vakarų valstybėms

Kaire (Egiptas) baigėsi 11 dienų trukusį JTO surengtą pasaulinę nusikaltimų profilaktikos ir elgesio su nusikaltėliais konferencija. Kriminalistikos ekspertai būsčiau, kad Rusija tampa nauju pasauliniu pinigų plovimo centru, o tai kelia grėsmę Vakarų finansinių įstaigų darbo stabilumui. Į konferenciją susirinkusios vyriausybės delegacijos ir pavieniai ekspertai pripažino, kad norint kovoti su finansiniais nusikaltimais, vis dažniau išsinešantais už valstybės ribų, reikia glaudžiau bendradarbiauti. JTO atstovai teigia, kad organizuotas nusikaltamumas tampa tarptautiniu. Jis stabdo ekonominį ir socialinį vystymąsi bei pažeidžia tarptautinį saugumą.

1982 metais Sovietų Sąjungoje buvo tik keturi griežtai kontroliuojami bankai. Šiuo metu vien Rusijoje yra maždaug 2000 bankų. Dauguma iš jų veikia nelegaliai arba su leidimais, kuriuos galima įsigyti už sumą, lygią gero automobilio kainai. Kalbama, kad daugelyje šių bankų telkiasi organizuoti nusikaltėliai.

Rusijos organizuoto nusikaltamumo ekspertai pripažįsta, kad ši problema apėmusi ir Rusijos jėgos institucijas. Ekspertų duomenimis, per metus iš Rusijos į užsienį patenka iki 3 mlrd. nelegaliai įsigytų dolerių. Už juos perkamas nekilnojamas turtas Paryžiuje, Londone ar Amerikoje arba Londone steigiamos tranzitui reikalingos kompanijos.

„Jungtinė Karalystė buvusios Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos nusikaltėlių grupuotėms svarbi tuo, kad jos finansinės įstaigos ilgai buvo naujojamoms didelių nelegalių fondų perveidimams“, - teigiama Didžiosios Britanijos nacionalinės kriminalinio saugumo tarnybos („National Criminal Intelligence Service“, NCIS), atsakingos už pinigų plovimo atvejų tyrimą, dokumente.

Tarnyba būsčiau, kad buvusio komunistinio bloko nusikaltėlių grupės turi neįtikėtinai

didelės įtakos Europai. NCIS skiria keturias nelegalios veiklos sritis, per kurias kasmet per pasaulio finansų sistemas išplaunama 300 mlrd. dolerių. Pirmoji veiklos sritis - bendroji nusikalstama veikla. Antroji - pajamos, gautos iš modernių technologijų. Trečioji - pajamos iš prekybos ginklais ir brangiaisiais metalais, tarp jų ir radioaktyviosiomis medžiagomis. Ketvirtoji veiklos sritis - aukštų pareigūnų slapta į Vakarus gabenamas buvusios komunistų partijos turtas.

„Rusijos ekonomika paremta

grynaus pinigais, todėl labai sunku pasakyti, kurie pinigai įsigyti teisėtai, kurie - ne“, - pasakė Paryžiuje įsikūrusi tarpvyriausybė organizacija FATF („Financial Action Task Force“), kurią sudaro pagrindinių finansinių centrų padaliniai, įsteigti kovai su pinigų plovimu. Rusijos organizuotas nusikaltamumas kelia grėsmę, kurios devintajame dešimtmetyje nebuvo.

Didžiosios Britanijos NCIS apskaičiavo, kad 40 proc. bandrojo vidaus produkto kontroliuoja organizuoti nusikaltėliai.

Ebola virusas - nerimas visam pasauliui

Tarptautinės sveikatos apsauga besirūpinančios organizacijos, imasi atitinkamų priemonių kovai su virusu. Zairo valdžia išleido eilę naujų potvarkių ir įsakų, siekdama išvengti bent epidemijos išplitimo, tačiau žinios apie vis naujus ligonius ir apie viruso Ebola mirtinuos atvejus kelia tikrą paniką ne tik Zairo, kur yra epidemijos židinys, bet ir kaimyninių Afrikos šalių gyventojams.

Pirmą kartą apie virusą Ebola prabilta 1976 metais - jis ir pavadintas Ebola upės, tekančios Zairo Bongo provincija, vardu, nes kaip tik šioje provincijoje, apie 100 kilometrų į pietus nuo Zairo - Centrinės Afrikos Respublikos sienos, beveik prieš 20 metų viruso sukeltą epidemiją pavyko palyginti greitai izoliuoti. Aštuntojo dešimtmečio pradžioje Ebola virusas buvo vėl pasirodęs Kenijoje, netoli Ugandos sienos, intensyviai turistų lankomose vietose. Ir štai dabar, prieš keletą mėnesių, Zaire pasirodė pirmieji epidemijos ženklai.

Patekęs į žmogaus organizmą, per kraują ar net kvėpavimo takus, virusas Ebola vystosi viena - dvi savaites. Bendri užsikrėtimo simptomai yra pykinimas, vėmimas, pakilęs karštis, vėliau viduriavimas ir sutrikęs kraujo krešėjimas. Mirtis ligonį ištinka dėl didelio nukraujavimo. Ligonį išgelbėti gali

tik laiku pradėti vartoti antibiotikai. Pasaulinės Sveikatos Apsaugos organizacijos atstovas spaudai Richard Leclair šiomis dienomis paskelbtame pareiškime tvirtino, jog epidemija tebesiplečia. Nors Kikwit miestas, esantis Zairo pietuose, ir paskelbtas karantino zona, bet panikos apimti miesto gyventojai bėgantys į kitus šalies regionus, lengvai prasmunka pro kareivių užkardas, pasiūlę palyginti nedidelę sumą pinigų. Jei prieš tris dienas buvo kalbama apie Ebola viruso užsikrėtusius žmones tik Kikwit apylinkėse, tai jau uždienos pirmi ligoniai buvo užregistruoti Mosango mieste - apie 100 kilometrų nuo Kikwit, o už dviejų - Yassa Bonga, esančiame apie 250 kilometrų nuo epidemijos epicentro. Statistika liudija, kad apie 80% užsikrėtimo Ebola virusu atvejų baigiasi mirtimi.

Virusio nepajėgia sunaikinti jokie skiepai, ar kokie nors vaistai, išskyrus vienintelį antibiotiką - Negram.

Pasaulinės Sveikatos Apsaugos organizacijos duomenimis, šiomis dienomis užsikrėtę virusu mirė apie 50 žmonių, o 17 yra visai prie mirties. Zairą jau pasiekė pirmosios medicininės pagalbos siuntos: lėktuvu iš Jungtinių Amerikos Valstybių buvo atgabenta kraujo plazmos bei įvairių kitų medikamentų, o Europos Sąjunga kovai su Ebola virusu paskyrė apie 350 tūkstančių dolerių.

Užsikrėtusius virusu Ebola, jau mirė trys italės seserys vienuolės, slaugiusios ligonius Kikwit ligoninėje, kitų dviejų būklė yra labai sunki.

Lietuvių Radijo Tarnyba Vatikane

Toks taboro gyvenimas

„Pirmadienis“ supažindina su Vilniaus čigonų gyvenimu:

„Vilniaus čigonų bendrija dar neįregistruota. Vilniaus mieste gyvena daugiau kaip 2000 čigonų. Kirtimuose įsikūrusiame taborė - apie 700 žmonių, tik 200 jų turi lietuviškus pasus ir yra įregistruoti tuo pačiu adresu - S.Dariaus ir S.Girėno g.185-1, Vilnius. Tai vienintelis legalus taboro namas. Kiti pastatai suręsti savavališkai, be

jokių valdžios leidimų. Nė vienas čigonas oficialiai niekur nedirba.

Vilniuje gyvenantys čigonai teigia, jog jokių ypatingų čigoniškų tradicijų jie neturi. Daugelis jų save laiko katalikais, todėl švenčia visas katalikiškas šventes. Gyventi nesituokus čigonams savaiame suprantamas dalykas. Daugelis čigonų turi po 3-4 žmonas. Taborė tai normalu. Dar vis gajus čigonų

(Nukelta į 5-tą psl.)

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO LAIKRASTIS.

Redaktorė J. Žitkevičienė, 29 Ormond Rd., Moonee Ponds Vic. 3039.

Geriau vėliau, negu niekada

Sveikiname visas Mamytes ir Močiutes Motinos Dienos proga
Ačiū Jums už viską! Mes Jus mylime!
Jonė Žitkevičienė, A.Z. red. ir bendradarbiai

Redaktorė sveikina: ypatingai sveikinu mūsų bendradarbių mamytes už išmokymą gražiai gimtosios lietuvių kalbos ir už įžiebimą supratimą bei norą rašyti į „A.Z.“, nes be gražių jų straipsnių vargu ar begyjotume?

Pagarba Jums Mielos Mamytės!
Dieve, laimink Mūsų Mamytes ir Močiutes!

J.Z.

Mama

Kas man atsako, kai šaukiu?
Kas mane guodžia kai verkiu?
Tai mano mamytė.

Kas man paruošia skanius pietus?
Kas mane gražiai aprengia?
Tai mano mamytė.

Mano mamytė yra geriausia ir
gražiausia visam pasaulyje!

Brigita Balbataitė, 4-tas skyrius
Melbourn Parapijos Mokykla

Mano mamytė

Mano mamytė brangioji,
Mano mamytė geroji,
Tu mane mažą nešiojai
Ir rūpintis vis nenustojai.
Aš Tau už viską dėkoju!

Grazina Kymantaitė, 4-tas skyrius
Melbourn Parapijos Mokykla

Ačiū Mama

Kas man dainavo pirmą kartą?
Kas mane kuteno?
Kas mane pralinksmino?
Kas mane supavo?

Koks aš esu turtingas!
Koks aš esu laimingas!
Ir koks esu dėkingas!

Ačiū Mamyte

Zaibai ir perkūnas ir vėjai lauke
Man linksma ir šilta nes mama čia.

Ačiū mamytė, kad myli mane
Sildai man širdelę, apkabinsiu Tave.

Alanta Skeivytė, 4-tas skyrius
Melbourn Parapijos Mokykla

O mamytė

O mamytė, o mamytė
Ar tu mėgsti tą rožytę?

Nori baltą?
Nori rausvą?
Aš nuskinsiu mylimiausią.

Į stiklėlį aš įdėsiu,
Tau gerai ją prižiūrėsiu,
Kad gyventu ji ilgai,
Palaikysim ją gražiai.

Adėlė Kristens, 4-tas skyrius
Melb. Parapijos Mokykla

Kaip galėčiau užmiršti šią dieną?
Mano brangiai mamytėi skirtą
Motinos dieną

Ačiū Mama.

Saulius Klimas, 4-tas skyrius
Melbourn Parapijos Mokykla

G i r d ė t i pasikalbėjimai

Motina (prie pietų stalo): Jonuk, kodėl tu nepaprašai, o pats sieki paimti? Ar neturi liežuvio? Jonukas: Taip, mama, turiu, bet ranka ilgesnė už liežuvį.

Alytė: Būtų buvę gerai gyventi prieš tūkstantį metų!
Vida: Kodėl?
Alytė: Tik pagalvok, kokios trumpos būtų istorijos pamokos!

Algis: Ar tu pats pagavai tas visas žuvis?
Paulius: Ne. Su slieko pagalba.

Gyvulių apsaugos Draugijos (GAD) korespondentė, Dalytė Didžytė, rašo „Lietuvos Dienoje“:

Skaudi Pamoka

Kaunas, gruodžio 12 d. Vakar vargšas katiukas buvo nukankintas aštuonių metų berniuko. Kaip šita tragedija galėjo įvykti, tai tik kaimynas gali papasakoti. Bet išsivaizduoti, tai žiauru. Mes, „GAD“ atstovai, esame labai pasipiktinę, kaip vargšai gyvuliai būna nukankinami be reikalo. Berniuko kaimynas pasakoja, ką matė:

- Buvo šlapia, šalta diena. Maža balta katytė, kurios menkas suliesėjęs kūnelis visas drebo nuo šaltio ir baimės, stovėjo prie tvoros. Ji buvo dar visai jaunutė, ir

Lietuvių dienos man patinka

Lietuviai visoje Australijoje laukia du metus iki sekančių Lietuvių dienų. Lietuvių dienos kurios tęsiasi visą savaitę yra laikas atsipalaiduoti, susipažinti su kitais lietuviais, ir atgaivinti savo lietuvišką kultūrą. Tai laikas prisiminti, kad esame lietuviai, ir kad mylime savo tautą. Man labai patinka Lietuvių dienos, nes aš ne tik pasimatau su senais draugais, bet ir susipažįstu su naujais. Taip pat aš mėgstu eiti į visokius lietuviškus rengimus, koncertus, vakarones.

Praejusiais metais Lietuvių dienos buvo Adelaidėje. Aš dalyvavau Melbourn Folklorinio ansamblio pasirodyme su savo kanklėmis. Pats koncertas buvo labai įdomus, vyko dainos, šokiai ir eilėraščiai. Aš taip pat šokau Tautinių šokių šventėje. Tai buvo labai smagus vakaras.

Lietuvių dienose buvo parodų, koncertų, minėjimų. Buvo ir jaunimui pasidžiaugti suruošti susipažinimo bei „krupniko“ vakarai, o mažesniesiems vaikams - „disko“. Lietuvių dienos baigėsi Naujų Metų baliumi, kuris irgi labai linksmai praėjo.

Aš jau neberimstu laukdama sekančių Lietuvių dienų, kurios vyks Melbourn.

Dalytė Didžytė

Melbourno Lituanistiniai kursai, 10 kl.

Perskaite J.Biliūno apysaką, „Kliūdžiau“, Melbourno lituanistinių kursų mokiniai bandė įsivaizduoti, kaip mūsų laikraščiai tokį įvykį aprašytų.

Žurnalistė Daiva Statkutė, žurnale „Naminis gyvulus“, rašo:

Tyčia, ar netyčia?

Šį mėnesį septynių metų berniukas, R.Aiskauda, buvo apkaltintas vienos nedidelės, baltos katytės nužudymu.

- Kodėl tu užmušei tą katytę?, aš jo paklausiau.
- Aš nenorėjau užmušti tos katytės, jis teisinosi, - atsitiko netyčia. Buvo šitaip: Aš turiau lanką ir strėlį, ir norėjau šaudyti į taikinį. Mačiau patvory katytę... Staiga, didelis, nematytas vyras atėjo iš niekur, ir užpuolė mane! Iš išgąščio paleidau strėlę, kuri suzvimbė ore. Tada žiūriu - katytė staiga parvirto kūliu, skaudžiai, skaudžiai sumiauškė ir pradėjo styrenti kojytėmis! O tas vyras nudūmė...

Vaiko pasiaiškinimą išklausiusi apklausinėju jo kaimyną.
- Atsitiko šitaip, - pasakojo kaimynas, - buvo šalta diena, lietus lijo, aš tik ramiai žiūrėjau pro langą... Mačiau lauke kaimyno vaiką, Ramutį. Jis ant pečių turėjo lanką, o rankoj laikė strėlę. Kitoj kiemo pusėj buvo nedidelė balta katytė, kuri visa drebo nuo šaltio ir baimės. Jos plaukai buvo šlapi ir purvais apskretę. Aš mačiau, kaip tas vaikas nušovė tą gyvulėlį! Tuoj katytės veidas buvo neapsakomo skausmo pervertas, akys primerktos. Ji iš visos dar likusios galios pasistengė atsistoti ant pirmutinių kojų ir pradėjo šliaužti, vilkdama žemę savo kūnelį, iš kurio lašėjo kraujas... po to ji numirė. Man buvo baisu žiūrėti...

Paliekame skaitytojams nespėsti, ar R.Aiskauda tyčia, ar netyčia nušovė katytę.

Dienraščio „Varpas“ reporterė, Ginta Statkutė, rašo:

Katžudys Pagautas

Katynai, sausio 4 d. Šiandien, apie pirmą valandą, Stoties gatvės gyventojas, septynmetis Jonas Pabaisa, su strėle nušovė mažą baltą katytę. Vienintelis žmogus, kuris matė šį įvykį, buvo kaimynas, R.Katas. Gyvulių apsaugos Draugijos (GAD) atstovai pasikalbėjo su p. Katu, norėdami sužinoti, kas tikrai atsitiko.

- Katės menkas, suliesėjęs kūnelis visas drebo nuo šaltio ir baimės..., pradėjo aiškinti kaimynas. - Aš mačiau, kaip tas beširdis vaikas, atmatavęs dešimt žingsnių, nusiėmė lanką nuo pečių, įtempė strėlę, ir pradėjo taikinti... Aš nežinau, kodėl tokia nekalta katytė turėjo mirti be reikalo. Gal jis norėjo įrodyti, koks jis galingas ir narsus. Katytė skaudžiai sumiauškė ir staiga parvirto. Mačiau, kaip Jonas nuėjo prie katytės. Tą sekundę, jis pasidarė visai kitas berniukas. Jis atsiklausė prie katytės ir pradėjo verksti. Aš galvoju, kad jo mintis pasikeitė - pirmą kartą gyvenime berniukas suprato, kaip skauda gali būti gyvuliuko mirtis.

Šiuo metu Jonas yra laikomas „GAD“ pastate. Jis turi būti nubaustas už bereikalingą gyvulio nužudymą. „GAD“ sugalvos jam tinkamą bausmę. Mes tikimės, kad tai bus pirmas ir paskutinis toks įvykis, ir kad iš to visi vaikai pasimokys nežudyti gyvulių.

pamatęs vaikas išsigando, numetė lanką ir strėles, ir ūmai nudūmė, iš kur atėjęs. Vakare snigo, o šį rytą katytė jau buvo negyva. Man buvo baisu būti liudininku šio įvykio.

GAD atstovai yra susisiekę su tuo vaiku, kurio vardo dar negalime išduoti. Dabar jis yra nusiminęs, ir širdy jaučia skausmą. Mes jį apklausinėjome, bet jis nenorėjo su mumis aiškintis. Pagaliau jis kūkčiodamas sušnabždėjo šiuos žodžius:

- Tai buvo vienintelis mano gyvenime šūvis... bet geriausia pamoka, nes aš išmokau, kad blogai padariau ir to nebedarysiu kol gyvas būsiu.

„Tėviškes Aidų“ skaitytojams prašant paskelbti iniciatorių vardus Tremtinių grįžimo fondo planui, išnuomoti ir įrengti namus, tinkamus apsigyventi grįžantiems tremtiniais - seneliams ir tremties suluošintiems, įdedame šias dokumentų kopijas, kurias gavome kartu su aprašymu „T.A.“ Nr. 16 - „Suraskime šimta tūkstančių“. Red.

TREMTINIŲ GRĮŽIMO FONDAS

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui p. Adolfui Šleževičiui

Jau greitai Lietuva švęs savo Nepriklausomybės atgavimo keturių metų jubiliejų, tačiau vienišų, nenusiųusių bei suluošintų tremtinių Sibiro platybėse yra dar daug ir sunkiai sprendžiama jų grįžimo į Tėvynę problema.

Parvežti daugelio tėvynainių palaikai, o gyvi žmonės svajojantys grįžti ir numirti Tėvynėje negali įgyvendinti savo troškimų, kadangi buvusios jų tėviškos sunaikintos, artimųjų nebėliko ir jiems reikalinga globa.

Vilniaus m. valdyba neprieštarautų perduoti tremtinių pensionato įrengimui šiuo metu nenaudojamą vasarinio tipo pastatą Meškeriojų gatvėje Nr. 22. Užsienio lietuviai aukėjo lėšas šio pastato rekonstrukcijos projektui, centralinio apšildymo sistemos bei sienų apšiltinimo įrengimui. Pastatas būtų perdarytas į pensionatą, turėtų savo valgyklą, poilsio ir miegamuosius kambarius, medicinos punktą.

Mūsų tautiečiai užsienyje prisidėtų ir prie pensionato ir jo gyventojų išlaikymo. Pansionate galėtų gyventi apie 80 Tėvynėje neturinčių pastogės beglobių tremtinių. Šis pastatas turėtų būti perduotas į Tremtinių grįžimo fondo balansą.

Prašome Jūsų teigiamo ir neatidėliotino sprendimo dėl šio namo perdavimo mūsų tėvynainių labui.

Tremtinių grįžimo fondo valdybos pirmininkas
Vytautas Cinauskas

Lietuvos Respublikos Seimo narys
LKPT Sąjungos pirmininkas
Balys Gajauskas

Lietuvos Respublikos Seimo narys
LPK Sąjungos pirmininkas
Antanas Stasiškis

Toks taboro gyvenimas

(Atkelta iš 3-čio psl.)

poprotys ištekti 12-13 metų mergaites, nespėjusias baigti jokių mokslų. Daugelis čigonų augina po dešimt ar net daugiau vaikų.

Kaip ir kur laidojami čigonai, - didžiausia taboro paslaptis. Bet kam, pateikusiame šį klausimą, gresia praeikimas ir nelaimės."

L.R.

E.Sidlauskas

(Tęsinys iš "T.A." Nr. 22)

10.

- Nesugalvojo Meckaitis ką atsakyti, tik lyg su adata durtas į minkštą vietą, pašoko nuo kėdės ir išskubėjo link durų. Išėjęs į kiemą užlipo ant numestos šluotos. Pakėlęs ją sviedė į patvorį, kur tamsoje, laukdamas savo mylimosios, sėdėjo katinas. Katinas, supratęs rimtą pavojų, net nepažiūrėjęs į Meckaitį, šoko į kitą tvoros pusę. Čia jausdamasis saugus, pasikrapštė staiga suniežėjusią ausį ir pagalvojo: - kas čia pasidarė, ar pelės ji užpuolė?

Meckaitis bėgo į garažą, bet prisiminęs, kad mašina palikta remontui, pasuko link gatvės ir beveik bėgdamas, nusiskubino į barą. Įėjęs į vidų ir pro dūmus nematydamas toliau kelio, sustojo momentui prie durų. Kažkas praeidamas jį pastūmė ir piktai sumurmėjo:

- „Out of the doorway, mug!“

Meckaitis pasitraukęs į šalį apsidūrė, priešo prie bufeto ir užsisakęs dvigubą viskį išgėrė, užsidegė cigaretę ir visai nesiskyrė nuo kitų, dūmuose paskendusį būtybių.

- Dvigubą viskį, prašau! - Šeši šimtai,

Meckaitis Australijoje

- galvoja, - visos gyvenimo santaupos. O jeigu susirgčiau, nusilaužčiau koją, gaudiau plaučių vėžį. Ką tuomet ji darytų? Kas uždirbtų pinigų pragyvenimui? - Dvigubą viskį, prašau!

Cia pat, lyg tai jo pačio balsas tiesiai į ausį sukuždėjo:

- Gėdinkis kvaili. Šeši šimtai, tai tik tavo pačio laidotuvė, o ne šeimos atečiai. Kaip ilgai šeima galėtų gyventi su šešiais šimtais? Gyvenk, galvok ir vėl sutaupysi.

- Dvigubą viskį, prašau! O gal atsisakyti įmokėtų pinigų ir žmonai griežtai pasakyti: Nuo šio momento aš esu šeimininkas. Aš perku ir aš parduodu! Tavo vieta virtuvėje ir miegame. Ne, taip negerai, tai pažeminimas, įžeidimas asmeninių principų - Vv-vieną vviskį, prašau.

Šilta, ramu darėsi krutinėje Meckaičiui. Visos problemos pasidarė aiškios ir bevertės, kad jis net nusišypsojo, viskį atnešusiai padavėjai.

- Paimsiu paskolą ir turėsim mūrinių namų geram priemiestyje ant kalno. Senąjį parduosim, paskolą grąžinsim ir gyvensim tarp žmonių, kurie supranta vienas kitą be žodžių. Jausmais susikalba.

NUTARIMAS

1994 m. gegužės 9 d. Nr. 261
Vilnius

Dėl pastato išnuomojimo Tremtinių grįžimo fondui

Atsižvelgdama į Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos ir Lietuvos politinių kalinių sąjungos pasiūlymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

Leisti Vilniaus miesto valdybai išnuomoti ne konkurso tvarka Tremtinių grįžimo fondui pastatą Vilniuje, Meškeriojų g. 22 (Valakampiai). Pastate turi būti įsteigti senelių namai grįžantiems į Lietuvą politiniams kaliniams ir tremtiniais.

Ministras pirmininkas
Adolfas Šleževičius

Socialinės apsaugos ministras
Mindaugas Stankevičius

Vilniaus miesto taryba

NUSPRENDŽIA:

Atleisti Tremtinių grįžimo fondą 50 metų laikotarpiui nuo nuomos mokesčio ir rinkliavų už 8870,82 kv.m. dydžio sklypą Meškeriojų g. 22.

Tarybos pirmininkas
V. Šapalas

Į Tremtinių Grįžimo

Fondo sąskaitą Nr.888 Talkoje nuo gegužės 22 dienos iki birželio 4 d. yra gautos sekančios aukos:
po \$1000 Melb. Kat.Mot.D-ja ir Syd.Liet.Klubo Biblioteka, \$500 Ferdinandas Gužas, \$300 Z.Ir.L.Sipavičiai, \$250 Zumerių žėima, po \$200 Zigmąs Mackevičius, H.Meiliūnas, K.Grygas, \$150 V.Rusienė, po \$100 H.Statkuvienė, V.Ir.S.Pociai, I.Ir.E.Sasnaičiai, Augustas Stupuras, S.Razevičius, Danutė Kutkaitė, A.Tamašauskas, P.Ir.J.Mičiulis, J.Balbata, H.Karvelienė, E.Laurinaitienė,

M.Ir.J.Zinkai. Po \$50 Andrius Vaitiekūnas, R.Semetas, A.Valkienė, A.Blechertas, Z.Vičiulis, Anon. O.K., Marcelė Gavėnienė, A.Vitkūnas, G.Gasiūnienė, I.Ir.A.Stankevičienė, I.Jokubauskienė, J.Ir.J.Kalgovas, A.Ir.Z.Storpiršėiai, A.Ir.J.Mikutavičiai, T.Kašauskas, \$40 Vyt.Posiunas, \$30 G.Jokubaitienė. Po 25 Aleksandra Vingienė, V.Račiūnas, po \$20 A.Ir.J.Sidlauskas, A.Ir.L.Kramilius, Kostas Garnauskas, S.Ir.J.Kusleikai, A.Janavičienė, po \$10 J.E.Cerniauskas, A.Dičiūnas. Iki šiol pilna suma \$24,190.00

turėjo Meckaitis, juk neįlįsi į pakaušį ir neišmatuosi, bet tą žmonos išsvajotą, pasakų pilį nupirko. Paėmė paskolą ir nupirko. Naktimis dirbo, kalė, dažė, kol paruošė tinkamą gyvenimui.

Atėjo kraustymosi diena. Pasamdė sunkvežimį, visą turtą sukravė, išvežė. Meckaičių šeima susėdusi į savo mašiną išvažiavo: į laimę, į džiaugsmą, į naują gyvenimą.

Sustojo. Meckaitis, vikriai iššokęs iš mašinos ir apibėgęs į kitą jos šoną atidarė žmonai duris.

- Prašau, eik čia širdelė, įnešiu tave į pasakų pilį - iškėlęs ją iš mašinos, kaip jaunamartę nešė laiptais link durų. Vaikučiai, prispaudę nosis prie mašinos lango, kikendami žiūrėjo į išdikuojančius tėvus.

- „I bet you two bob“, tėvelis nepajėgęs užnešti mamytę laiptais - susuko sūnelis ir dar arčiau prisipaudo prie lango.

Pusiaukeleį, Meckaičio veidas paraudonavo, akys prisimerkė, o kaktą susiraukšlėjo. Jo kiekvieną kojos pakelimo į sekantį laiptą, prakaito lašas nuriedėdavo jo nugara. Dar septyni laiptai į viršų ir didžiulės, stiklinės durys. Už jų džiaugsmas ir laimė.

(Bus daugiau)

Negaliu pasakyti, kiek proto

Švietimo baruose

Balandžio 28 d. Canberros Universitete buvo įteikiami įvairių sričių mokslo baigimo diplomai. Baigusiujų sąrašą randame ir mūsų adelaideškę Rasą Emiliją Mauragienę.

Rasai už tezę "Art Education Access in High School Scheduling" suteiktas „Master of Education“ laipsnis - Magistro laipsnis švietimo srityje.

1975 m. Rasa yra gavusi diplomą „of Teaching“ Adelaidės „Teacher's College“ ir 1976 m. „Bachelor of Music“ Adelaidės Universitete.

Rasą gimė Adelaidėje 1952 m. spalio 21 d. katalikiškoje, Lietuvai atsidavusių Rusnės ir Augustino Kubilių šeimoje. Augo penkių brolių būryje. Nuo pat mažumės namuose girdėjo tik lietuvišką žodį. Su tėveliais ir broliais dalyvavo lietuviškoje veikloje, pradedant lietuviška šv. Kazimiero mokykla, kur susitiko su lietuvišku jaunimėliu. Per mokyklos šventes, pasirodymus deklamavo eilėraščius, dainavo, vaidino, skambino, šoko tautinius šokius, dalyvavo visose Aiteitinkų ruošose stovyklose aktyviai įsijungdama.

Vėliau mokėsi ir baigė seselių dominikonų vadovaujamą „Cabros College“, mokėsi muzikos - pianino. Priklausė moksleivių aiteitinkų „Jurgio Matulio“ kuopai, baigė Lituanistinius kursus. 1972 m. dalyvavo II-me Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongrese. Nuoširdžia deklamacija ir pianiniu skambindama dalyvavo Aiteitinkų ruošiamuose Jaunimo Koncertuose ir Literatūros Vakaruose, Parapijos šventėse. Buvo „Nemuno Dukrų“ - moterų kvarteto ir „Lituania“ choro akompaniatorė, kurį laiką „Lituania“ choro dirigentė.

Rasa Kubiliūtė 1975 m. ištekojo už Mindaugo Mauragio. Šeima persikėlė į Canberą, užaugino 4 vaikučius, visi kalba lietuviškai ir yra praktikuojantys katalikai. Visa šeima įsijungė į tenykštį gyvenimo srautą, dirbo su skautais, šoko tautinius šokius. Šiuo metu Rasa Mauragienė yra Canberros Lietuvių Bendruomenės pirmininkė.

Darbai: buvo muzikos mokytoja, Švietimo Ministerijoje ėjo

Rasa Kubiliūtė-Mauragienė po diplomo įteikimo apeigų.

įvairias pareigas. Šiuo metu Rasa dirba ACT Švietimo Ministerijoje viršininko pavaduotojo patarėja (policy adviser). Be to įsijungusi australų veiklon: Ymen ski klubo (slydinėjimo klubo) pirmininkė, Canberros mokytojų komiteto valdybos narė, muzikos žurnalo mokytojams ASME Canberros skyriaus leidėja.

Grįžtant prie Rasos Emilijos Mauragienės tezės. Tezę sudaro didelio formato - 189-nių puslapių gražiai įrišta knyga. Jos patios kompiuteriu surašyta, gražiai išdėstyta.

Padėkos puslapyje: pradžioje dėkoja visiems jai pagalbėjusiems už įvairią paramą. Galiausiai toks jaudinantis lietuviškos širdies ir kartu meilės žodis vyrui Mindaugui ir jos Dėdukiui (Rasa yra Stasio Šilingo anukė) kurio prisiminimui skiria šį savo mokslinį darbą, jausdama jo įtaką, nors gyvenime jo niekada nesutiko.

Įdedu anglišką tekstą: „Finally, very sincere „ačiū, ačiū, ačiū, (thank you) to my husband Mindaugas for patiently supporting me and creating an environment which enabled me to complete this work and my children for their patience, endurance and help.“

In memory of my grandfather, who I never met, but his influence always remained with me.“

Telydi, Rasa, tavo ir tavo darbus meilė Lietuvai ir Viešpaties palaima. Tavo darbu atsieltas laimėjimas yra laimėjimas ir Lietuvai. Sveikiname S.P.

Adelaidė

Siupynys.

Adelaidės Lietuvių Katalikų Moterų D-jos tradicinis „Siupynys“ - jau 35-tas buvo suruoštas gegužės 28 d. sekmadi. Parapijos salėje. Pirmą kartą buvo sekmadienį po pietų, tai ir publikos buvo daug.

„Siupiniui“ medžiagą surinko, dekoracijas parūpino ir pravedė „Vaidilos“ teatro režisierius V. Opulskis. Linksmą programą išpildė teatro aktoriai, dainavo „Nemuno Dukros“.

Ačiū Režisieriui, ačiū programos išpildytojams, ačiū Liet. Kat. Moterų D-jos v-bai.

Aiteitinkų šventoji valanda Sekminėse. Šventoji Valanda buvo paruošta Aiteitinkų v-bos birželio 4 d. šv. Kazimiero bažnyčioje tarp 9-tos ir 11-tos val. šv. Mišių.

Po 9-tos val. šv. Mišių, prie gražiai sudėstytų Lietuvos ir Aiteitinkų vėliavų, švelnių spalvų puokštė išpuoštos prezbitėrijos,

kun. J. Petraičio išstatyto šv. Sakramento, rinkosi aiteitinkai, prijauciantieji.

Nuoširdžios maldos nuotaikoje, jaučiant, kad Kristus yra čia kartu, pirm. Augustinas Kubilius pravedė šv. Valandą.

Garbingąją Rožinio dalį su giliai įprasminimais kalbėjo aiteitinkai: E. Varnienė, A. Urnevičienė, P. Gasiūnas, V. Bardauskaitė, N. Vitkūnienė. Pasidalinę sukalbėjo litaniją į Šventąją Dvasią. Aiteitinkų Credo kalbėjo visi kartu. Užbaigę pravedė maldą į šv. Dvasią šv. Kazimiero bažnytinis choras vargonais grojant jun. J. Pociui, prisidėjus bažnyčioje esantiems, sugiedojo „Aiteitinkų Himną“.

Buvo jautri, gili susimąstyma, pakilią maldą žadinanti šv. Valanda. Ačiū Aiteitinkų v-bai.

Po palaiminimo šv. Sakramentu, šv. Mišias, kuriose Aiteitinkų intencija buvo už

Pagerbtas Laukaitis

Zinia apie ruošiamą pagerbimą pasiekė visas pasaulio vietoves, kur gyvena lietuviai, aišku, ir Tėvynę. Gegužės 27 d. į gražiai išpuoštą Sydnėjaus lietuvių namų salę atvyko beveik pusantro šimto vietos ir kitų Australijos miestų sporto veiklai prijauciančių asmenų tikslu pagerbti buvusį sportininką, daugelį metų dirbusį „Kovo“ valdybose sportininkų išvykų ir sporto švenčių Australijoje, JAV ir Lietuva vadovą, dabartinį ALFAS valdybos pirmininką, spaudos darbuotoją Antaną Laukaitį. Svečius pasitiko šio pagerbimo ceremonialmeisteris, iniciatorius jaunas sportininkas Petras Andriejūnas.

Pasveikinę atvykstančius svečius, sodino juos prie gražiai papuoštų ir visokiom gėrybėm apkrautų stalų.

Sydnėjaus sporto klubo šeimininko - pagerbimo rengėjo - vardu pasveikinę svečius, P. Andriejūnas pravedė oficialią pagerbimo programą. Pirmąjį tarti žodį pakvietė Lietuvos Respublikos garbės konsulą Viktorą Šlietį. Po jo sekė Sydnėjaus apylinkės valdybos pirmininkas Vytautas Juška, buvęs „Mūsų Pastogės“ redaktorius Vincas Augustinavičius, ALFAS sekretorė Nita Wallis, Geelongo sporto klubo valdybos pirmininkas St. Sutas. Sydnėjaus lietuvių klubo valdybos pirmininkas Jurgis Karpavičius, taręs žodį, sportininkų išvykai į Lietuvą perdavė klubo auką \$1500. Lietuvių „Talkos“ Sydnėjaus skyriaus vedėjas Vytenis Šliogeris taip pat įteikė \$2000 auką sportininkams. Paskutinis Antaną pasveikino „Kovo“ pirmininkas Edvardas Lašaitis. Šio įvykio įamžinimui jis jam įteikė savo paties padarytą skydą su tautiniais ženklais ir gražiu įrašu.

Pabaigai, visiems sustojus, sudainuota mielam Antanui „Ilgiausių Metų“.

Iš Antano Laukaitio gimtinės Leipalingio mokyklos mokytojo

Aiteities sąjūdį, gyvus ir mirusius bei žuvusius aiteitinkus, aukojo kun. J. Petraitis su pamokslu Sekminių mintimis. Skaitymus atliko J. Rupinskas, Auką atnešė St. Bardauskienė ir V. Janulis, šv. Mišiom patarnavo A. Kubilius. Giedojo šv. Kazimiero bažnytinis choras, vargonais palydėjo jun. J. Pocius. Užbaigė devindienį į Sv. Dvasią.

Parapijos Tarybos popietė Lietuvos Bažnyčiai paremti. Popietė vyko tą pačią birželio 4 d. po šv.

Antanas

Antanas Laukaitis

Algirdo Volungevičiaus gautas jo pagerbimui atsiųstas sukurtas eilėraštis.

MIELASIS ANTANAI,

Tegu saulelės spindulys
Tau primena gimtinės veidą,
tegu rasos lašas surinks
Tartum sidabrą brangų
Ir Tau, ten esančiam toli,
Primins kvapnius žolynus,
Kačpėdėles smėlėtam paseiry
Ir vaikiškas dienas laimingas.

Jaunystę, mokslą ir svajones
Teprimena skaisčioji saulė,
Kuri vienodai iki šiol
Gera visam pasauliui...

Būki laimingas antroje Tėvynėje,
Kuri kaip motina juk priklaudė
Tave.
Nors Tavo mintys ir širdis gimtinėje,
Deja tik svečias Tu joje...

Mielas Antanai, didžiokis savo nuopelnais sportui, savo indėliu - raštais išleistuose sporto leidiniuose, sporto laikraščiuose JAV, Kanadoje, Lietuvoje ir Australijoje. Linkime dar daugelį metų tęsti šį reikšmingą ir garbingą sportinio propagavimo darbą.

Laimingos kelionės į Lietuvą, sėkmingai atstovauti Australijos lietuvių sporto klubus ir sportininkus V-se PLS žaidynėse ALFAS valdybos pirmininko pareigose.

V. Augustinavičius

Mišių Lietuvių Katalikų centro salėje. Parapijos Tarybos parengimų narė P. Kaščiukaitienė su savo sesute, pas ją viešindama iš Lietuvos, ir Liet. Kat. Mot. D-jos v-ba paruošė pietus, Parapijos Taryba - loteriją, kurią pravedė Tarybos parengimų vadovas V. Opulskis. Buvo daug žmonių, gerai praėjo popietė.

Ačiū popietės ruošėjams ir joje dalyvavusiems, visi kartu remiame Lietuvos Bažnyčiai, paramos ji labai reikalinga. S.P.

Geelongo Motinos Dienos minėjime paskaitą skaito Edita Ratajzak. Aprašymas žiūr. "T.A." Nr.21 psl.6. Nuotr. I. Valodkienės

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Dr. Izidorius Kaunas - mirties 10 metų atminimui - šv. Mišias užprašė jo žmona Regina Kaunienė Svč. Marijos Jūrų Zvaigždės bažnyčioje birželio 25 d.

Dr. Izidorius su žmona Regina atvyko į Australiją 1949 m. ir čia greitai įgijo Daktaro kvalifikaciją, gydydė įvairių tautybių žmones, nes kiekvienam ligoniui buvo gera susikalbėti, kai Dr. Izidorius kalbėjo ne tik lietuviškai, bet ir vokiškai, angliškai, prancūziškai, itališkai, lenkiškai, rusiškai, mokėjo dar ir lotyniškai.

Trėmimų minėjimas

Latrobe Valley ir Sale apylinkių lietuviai baisiuosius birželio trėmimus minėjo birželio 10 d. šeštadienį. Servacijaus ir Alinos Sabrinskų sodyboje Moe ant kalno eukaliptų miške. Tai nuosirdūs ir vaišingi šeiminkai ir pas juos suvažiuoja iš plačių apylinkių lietuviai pamaldoms ir minėjimams. Salėje prie įrengto altorėlio šv. Mišias aukojo iš Melbourne atvykęs kun. Pr. Dauknys, apžvelgęs baisiuosius trėmimus į Sibirą, bet Lietuva nežuvo, nes visus vedė galingas Dievo žodis. Liturginius skaitymus atliko Veronika Koženiauskienė, Elena Eskirtienė, Tikinčiųjų malda pateikė Servacijus Sabrinskas. Buvo gražių balsų ir giesmės darniai skambėjo. Visiėjo prie šv. Komunijos už žuvusius tremtinius,

Už Joną Stankevičių mirties keturnedėlio atminimui šv. Mišias užprašė jo žmona Aldona Stankevičienė birželio 11 d. ir atliko šv. Mišių liturginius skaitymus. Velionį Joną laidojant, šv. Mišias už jo vėl dar buvo užprašęs ir Stasys Raštutis.

Algirdas - Juozas Kružas mirties 9-tose metinėse bus prisimintas šv. Mišių auka liepos 2 d., užprašė jo žmona Viltis Kružienė ir sūnus Petras Kružas.

Melbournas Džiugo Tunto skautų Laužas - labai įdomus pasirodymas vyks Lietuvių Namuose liepos 2 d. sekmadienį koncertų salėje.

už Tėvynės Lietuvos atgimimą. Pamaldas baigė „Marija, Marija“ giesmė.

Po trumpos pertraukos paskaitą skaitė ALK Federacijos pirmininkas ir „Tėviškės Aidų“ redaktorius Edvardas Sidlauskas. Jo paskaita apie trėmimų faktus, Tautos sukilimą, antrąją bolševikų okupaciją ir vėl naujus trėmimus, dokumentuotai pateikė prelegentas, įdėmiai visi klausėmės ir sulaukė gausių plojimų! Daug metų išbuvusi Seniūnė Veronika Koženiauskienė visų vardu jam padėjo ir pakvietė sugiedoti „Lietuvos himną“. Sekė sunėstinės vaišės ir loterija, šį kartą ji buvo skirta paremti „Mūsų Pastogę“. Kad ir plačiai po apylinkes išsisklaidė lietuviai, bet jų širdyse dega gyva Dievo ir Tėvynės Lietuvos meilė ir ištikimybė!

P.D.

Motinos Diena Hobarte

Jau keletas metų kaip Motinos Dieną švenčiame p.p. Sikšnių namuose. Švenčiame šeštadieniais, nes tikrą Motinos Dieną, sekmadienį, motinos ir senelės nori praleisti savo šeimose, su sūnumis, dukromis ir anūkais.

Mažėja mūsų skaičius ir motinėls nyksta iš mūsų tarpo, kas metai viena ar dviem mažiau į šventę atsilanko, o jaunų motinų nemokame prisivilioti. Simet pasigedome ponį Jėvos Fromienės ir Jėvos Andrikonienės. Matyt metų našta ir jų pečius spaudžia, vis sunkiau namus palikti.

Atšventėme šią brangią šventę gegužės mėn. 13 dieną. Nors p.p. Sikšnių patalpa vis dar prisipildė, bet laisvų vietų galima buvo pastebėti.

Atvykstančias motinas ir seneles Juozas Paškevičius pasveikino įteikdamas kiekvienai po gėlytę.

Pirmininkas Ramūnas Tarvydas atidarė šventę paprašydamas minutės susikaupimu prisiminti motinas kurių jau nebėra mūsų tarpe. Po to paprašė Joną Krutulį, atvykusį iš Launcestono, paskaityti paskaitą.

Jonas savo paskaitoje paminėjo lietuvių motinų meilę savo šeimai ir jų nuopelnus Lietuvai amžiams bėgant. Paskaitą baigė legenda iš senų laikų apie motiną su širdimi kietesne kaip akmuo po kuriuo ji prižadėjo paauguti savo vienintelį sūnų, gyvą palaudojant po kėrtinui pilies akmeniu, nes ta auka buvo reikalinga padaryti pilį nenugalima.

Bet žiniai kurie tos aukos reikalavo nežinojo, kad motinos pienas yra saldusnis už laukinių bičių medų, kad kūdikis ant motinos rankų yra už puką lengvesnis ir jo motinos širdis buvo kietesnė už kunigaikščio kardo plieną jei ji galėjo savo sūnų mirčiai atiduoti. Vaikinas nebuvo po tuo akmeniu palaidotas nes žiniai į jo klausimus neteisingai atsakė.

Plojimams nutilus, mūsų jaunoji, gabioji muzikantė Elzytė mus palinksmo pagrodama klarinetu, jos jaunesnė sesutė Nijolė laikė jai gaidų lapą.

Elzytė sekė Augustavičius, jis skaitė poeto Bernardo Brazdžionio 1934 metais parašytą eilėraštį „Lietuvos Motina“. Eilėraštis buvo išspausdintas „Mūsų Pastogės“ septynioliktam numerį.

Ramūnas Tarvydas paskaitė keletą trumpesnių bet taip pat jausmingų eilėraščių parašytų motinoms pagerbti.

Į šią šventę atsilankė viešnia p. Gražina Smith iš Ethnic Communities Council. Ji papasakojo apie šios organizacijos veiklą ir pabrėžė, kad ši organizacija deda pastangas, kad seneliai imigrantai galėtų būti patalpinti senelių namuose savų tautybių grupuotėse. Ji ragino mūsų bendruomenę prisijungti prie šios organizacijos.

Visi buvome maloniai nustebinti, kada pirmininkas Ramūnas iššaukė Algį Taškūną ir atidarė dėžutę kurioje gulėjo aukso žvilgantis medalis ir laiškas iš Lietuvos atstovo Sydnejuje p.

Liūdna sukaktis

Siaūs metais birželio mėn. sukanka 10 metų kaip melburniškai neteko dr. Izidoriaus Kauno, jis mirė išvargtas ligos ir senatvės.

Studijuodamas Kaune, buvo veiklus organizatorius, kuris padėjo įsteigti Kęstučio Korpl, o atvykęs į Melbourną, buvo vienas iš iniciatorių steigiant lietuvių daktarų draugiją. Baigęs medicinos fakultetą, 1930 metais, buvo paskirtas Vilkaviškio apskr. gydytoju, tose pareigose išbuvo iki pasitraukimo Vokietijon. Prasidėjus emigracijai dr. Izidorius Kaunas su šeima atvyksta į Australiją ir nuolatinei apsigyvena Melbourne, praslinkus 10 metų, 1959 m. išlaiko egzaminus ir įgyja teisę verstis daktaro profesijoje.

Gyvendamas lietuvių bendruomenėje domėjosi visuomenine veikla, dalyvaudavo įvairiuose susirinkimuose,

minėjimuose, priklausė ateitininkams, buvo Gyvojo Rožančius Brolijos narys, prisimename dr. Iz. Kauną ne tik kaip gerą daktarą, gerą diagnostiką, bet taip pat kaip malonų, draugišką ir taktišką asmenį su visuomet malonia šypsena...

R.S.

Geelonge minėjimas ir pamaldos

Geelonge Trėmimų minėjimas vyko jau naujoje šv. Petro ir Povilo bažnyčioje birželio 11 d. sekmadienį. Anksčiau pamaldas turėdavome šv. Jono bažnyčioje, bet Melbourne lietuviams pamaldų laikas pakeistas, tai, kad kun. Pr. Dauknys galėtų laiku grįžti į Melbourną, tai Geelonge mūsų Bažnyčios Maršalka Juozas Gailius surado šv. Petro ir Povilo bažnyčios kleboną, kuris mūsų pamaldom priėmė į savo bažnyčią 8.30 val. ryto laiku, kad kun. Pr. Dauknys galėtų laiku grįžti į Melbourną lietuviškom pamaldom.

Procesiją į bažnyčią vedė Bažnyčios Maršalka Juozas Gailius, nešdamas kryžių, šalia - Dievo berniukai - Romas Liebiech ir Normanas Ratajczek. Kunigas pradėjo ir visi pritarė „Pulkim ant kelių“ giesmę. Sekė organizacijų vėliavos su garbės sargybomis.

Viktoro Sliterio, šį laišką Ramūnas perskaitė: - „Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas, Lietuvos atkūrimo dieną Vasario 16-tos proga už Nuopelnus Lietuvos valstybei, jos kultūrai, menui, mokslui ir švietimui apdovanojo Dydžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino Ordino Pirmojo Laipsnio medaliu Australijos pilietį, Tasmanijos universiteto profesorį Algimantą Taškūną“. Po plojimų audros, Ramūnas prisegė šį medalį prie Algio švarko atlapos išvardindamas keletą Algio nuopelnų: Įsteigė HELLP organizaciją (Help Estonian, Latvian and Lithuanian People), penkiolika metų redagavo laikraštį „Baltic News“, kuris buvo siunčiamas daugelio kraštų aukštų įstaigų vadovams, primindamas jiems sovietų daromas skriaudas Baltijos tautoms. Įsteigė Lietuvos Studijų Draugiją Hobarto universitete ir suorganizavo Kalinių Bičiulių Draugiją, kuri rūpinosi politiniais kaliniais sovietų koncentracijos stovyklose, rašė jiems ir sovietų

valdininkams laiškus.

Algis pareiškė, kad šis medalis priklauso ne jam vienam, o visiems Hobarto Apylinkės lietuviams, be jų paramos jis nebūtų pajėgęs nudurbi visų tų darbų už kuriuos jis buvo šiuo medaliu apdovanotas. (Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino Ordino Pirmojo Laipsnio medaliu buvo apdovanotas ir Hobarto kun. Jėzuitas John Doyle už Nuopelnus panašius į išvardintus Algio apdovanojime).

Užbaigdami Motinos Dienos programą sudainavome „Ilgiausių Metų“ Nijolei Wilson, kuri šventę keturioliktą gimtadienį ir Viliui Bukevičiui sulaukusiam penkiasdešimt keturių metų.

Po uždarymo dar ilgai vašinomes Bonifaco virtomis dešrelėmis su rūgščiais kopūstais, Judy Tarvidienės iškeptu pyragu ir girkšnodami kavą, arbatą ar Juozo Paškevičiaus parūpintą vyną dalijomės pergyvenimais.

S. Augustavičius

A. † A. Izidoriui Jonaičiui

iškeliavus į Amžinybę, mielai žmonai Elenai, Arūno, Rasos, Eglės šeimoms, anūkams ir visai giminei reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Elena Eskirtienė ir šeima

Už ką iš manęs atėmė tėvus?

Aušo 1941 metų birželio 14 dienos rytas. Nesenai susituokusi jauna pora grįžo iš draugo vardadienio, tarėsi ką veiks pailsėję, kur eis vakare, nes jai, laukiančiai kūdikio, reikėjo daug vaikščioti. Atrakinę buto duris, jis padėjo jai nusiauti batelius. Tuo laiku pasigirdo įžulęs beldimas į duris. Jis atidarė, tebelaikydamas rankoje jos batelius, ir vidų įsiveržė vyras.

Renkites - įsakmiu balsu pasakė vienas atėjusiųjų.

- Vikriau, nežiopsok, - kumštelėjo jam į krutinę Tomas Liogys.

Ji virpančiom rankom pradėjo rinktis būtiniausias daiktus. Jam neleido aiškintis ir kalbėti, muše sukrutino veidą.

Tu gali neiti, tavęs nekviečia - pašaipiai nužvelgė jos storejantį liemenį.

Ji rengėsi ir skubėjo lyg bijodama nespėti. Negalėjo paleisti nežinion mylimą vyrą, su kuriuo gyveno tik pusę metų vedybinio gyvenimo.

Lauke jų laukė pakinkyti arkliai. Taip juos verkiandus, puolusius ir neviltį atvežė į Pilviškių geležinkelio stotį. Čia girdėjosi vien raudos, klyksmai visus kamavo nežinia ir kiekvieno akyse buvo klausimas: „Už ką?“ Susodinę į prekinis vagonus, visus nuvežė į Kybartus. Ten vyrus atskyrė nuo moterų ir vaikų.

Jis laikė apkabinęs alpančią žmoną ir prašė kiek galima saugoti save ir tą, kuris turi ateiti į pasaulį. Toks buvo jų paskutinis atsisveikinimas Tėvynėje.

Tai buvo mano Mamaitė Tėtis. Tėtis buvo mokytojas, mama - siuvėja.

Iš Kybartų juos išvežė skirtingais ešelonais. Kalbėjo, kad vyrus veš į Krasnojarsko kraštą, o moteris - į Altajų. Kelionė buvo sunki, sirgo vaikai, traukiniai ilgą laiką sustodavo stotyse. Dažnai būdavo kratos, atimdavo daiktus. Rūgpiūčio mėnesį moteris atvežė į Gorno Altajų. Nėščias moteris išdalino vietos gyventojams, motinas su didesniais vaikais laikė lageriuose.

Gimiau aš rugsėjo mėnesį -

silpna, išsekusi. Mus priglaudė Jekaterina Kazancova, kuri turėjo keturis savo vaikus. Sustiprėjusi mama turėjo dirbti ir gyventi lageryje, mane augino Kazancova. Motinai retai leisdavo aplankyti mane. Augau tarp svetimų, apiplūšusi ir alkana. Pirmuosius žodžius tariau rusiškai lietuviškai kalbėti neišmokau, nes mama negalėjo su manim ilgiau pabūti.

Prisimenu, taip norėdavau valgyti, kad atsikėlusį naktį, visiems miegant, ieškodavau ko nors valgomo, bet neradusi, grįždavau ant krosnies ir sukišusi į burną nykščius stengdavau užmigti. Mes, vaikai, pešdavomės už žvakes. Kramtydavome jas, nors nuo to dar labiau norėdavosi valgyti. Kepdavo lepiouskas. Dar ir dabar jaučiu tą nenusakomą jų skonį. Eidavom į kalnus rinkti žolių, kurias dėdavo į raugą. Augindavo bulves, bet derlius būdavo menkas.

Iki aštuonių metų augau Gorno Altajuje, Turačeko kaime. Susitapūsusi pinigų motina ryžosi bėgti su manim į Lietuvą. Kelionėje susirgau meningitu, beveik tris mėnesius mane gydė Bijske. Iš Lietuvos siuntė pinigų gydymui mamos tėvukai, giminės.

Prisimenu, traukiniui riedant jau iš Kauno, mama daug verkė ir kažką kalbėjo man nesuprantama kalba. Lietuviškai aš nemokėjau. Taip atvažiuavau į Pulviškius. Susitikimas buvo skaudus.

Geresnis maistas, priežiūra ir klimatas padėjo ligos išsekintam organizmui. Buvau silpna ligonė. Kaimynai, pažįstami, giminės nešė maistą, davė pinigų vaistams. Visiems esu dėkinga, kad likau gyva.

Mama pusę metų slapstėsi, įsidarbinti bijojo. Prisimenu du uniformuotus vyrus, parkritusią po jų kojomis močiutę ir verkiantį tėvuką.

Ją galit pasilikti, - vienas iš vyrų mostelėjo į manė.

Apkabino mane mama, išbučiavo ir, vyrų lydimu, paliko mus ilgiems metams. Norėjau, kad ir alkana, būti su ja nors seneliai mane labai mylėjo. Pavydėdavau vaikams, kurie turi tėvus.

Sapnuodavau mamą ir tėtį, kurio dar nebuvau mačiusi gyvo, pažinojau tik iš nuotraukų.

Kartą grįžusi iš mokyklos, radau tėtukus linksmus. Net nustebau, nes tuo laiku linksmumo buvo mažai.

Štai tavo tėtės laiškas. Tu supranti - jis gyvas, - kalbėjo man tėtukas.

Pagriebusi tą laišką bučiavau, glaudžiau prie krūtinės, ir džiaugsmo ašaros riedėjo per veidą. Aš verkiau. Verkiau iš laimės, kad mano tėtis gyvas, nors mus skiria tūkstančiai kilometrų. Sirdyje gimė viltis kada nors susitikti jį. Laiškai būdavo ilgi, įdomūs, aš skaitydavau juos daug kartų. Tokie pat brangūs ir laukiami laišukai ateidavo iš Altajaus nuo mamos. Už pabėgimą ji buvo gąžinta atgal ir įkalinta, trejiems metams.

1957 metų balandžio devynioliktosios naktį mus pažadino netikėtas beldimas į langą. Kas ten? - paklausė tėtukas.

- Jūsų žentas Stanislovas, - atsakė susijaudinęs balsas.

Tėtukas, įžiebęs žibalinę lempą, atidarė duris. Iš lovos pakilusi, asla nušlėpsėjo močiutė, o aš taip ir likau sėdėti lovoje lyg suakmenėjusi. Girdėjau, kaip sveikinasi, verkė.

- O kur dukra? - paklausė tėtė.

Močiutė atidarė duris. Pamačiau pražilusį suvargusį, bet be galo laimingą, besišypsantį ir iš džiaugsmo ašaromis verkiantį tokį brangų, mielą, ilgai lauktą savo tėtį. Negalėjau atsistoti, pribėgti prie jo. Kojos pasidarė sunkios ir nevaldomos. Jis priėjo, pakėlė mane nuo lovos krašto, ir ilgai taip stovėjom.

Tai štai kokia tu didelė užaugusi ir panaši į mano seserį. Leisk, mano vaikel, pakelti tavę lyg mažutę. Mažos aš tavęs nenešiojau, nemačiau pirmo tavo žingsnio, - pasakė ir, paėmęs mane į glėbį, nunešė į kitą kambarį. Negalėjau ištarti nežodžio. Taip ilgai šios akimirkos laukiau, tiek apie ją svajojau. O viskas įvyko taip netikėtai. Greitai atėjo rytas. Jis užmiglo, o aš iki pietų sėdėjau prie jo, glosčiau plaukus, bijodama pažadinti. Pramerkęs akis jis pamatė mane ir apsiverkė. Abu kalbėjomės ir verkėm. Eju miestelio gatvėmis išdidį, įsikibusį jam į ranką. Visi draugai, pažįstami, buvo jo mokiniai, sveikinosi, džiaugėsi matydami jį. Buvau be galo laiminga. Tada man buvo šešiolikti metai...

Tėtis man pasakojo apie savo likimą.

Kelionė į Krasnojarsko kraštą buvo ilga ir baisi. Į vagonus susodino 5000 vyrų, atskirtų nuo šeimų. Kelyje daugelis sirgo, mirė. Mirusius išmesdavo pro vagono langą. Truko maisto ir vandens. Vagonai buvo taip prigrūsti, kad truko vietos atsiguulti. Atvežė į taigą, apgyvendino barakuose. Artėjo žiema, o jie buvo kiurii, nepritaikyti žmonės. Tiesiog ant žemės guldavo su visais drabužiais, vienas prie kito. Vidurnaktį priežiūrėtojas duodavo komandą verstis ant kito šono. Pajusdavo, kad greta gulėjęs draugas jau miręs. Maistas buvo blogas, daug mirė nuo vidurių ligų. Vyrų, kurie turėjo auksinius dantis išsilupinėjo, mainė į duoną, virtų grūdų sąują. Valgė bet ir tų jau kaimė nebeliko. Žmonės mirė nuo dizenterijos, šiltinės. Iš 5000 vyrų liko apie 500.

Per atostogas tėtė susitiko su jaunystės pažįstamais: rašytoju A. Zukausku - Vienuolių, J. Paleckiu kurie padėjo sutvarkyti reabilitacijos dokumentus, bet tėtis važiuojo atgal į Sibirą, norėdamas parsivežti mamą, kuri vėliau atvažiuojo pas jį, ir ten gimusią dukrelę. Išlydėjau tėtį su širdgėla, tikėdamasi greit vėl susitikti. Atsisveikindami kūrėme ateities planus.

- Aš tave išmokysiu, galėsi būti kuo norėsi, - sakė man jis.

Tikėjau, kad sugrįš tėvai, ir vargai baigsis, norėjau studijuoti mediciną. Nė nenujaučiau, kad pirmas susitikimas bus kartu ir paskutinis. Tų pačių metų rugsėjo mėnesį jis mirė ir visam laikui pasiliko gulėti po taigos medžiais. Mirė laisvas, tada, kai turėjo teisę grįžti į Tėvynę, dirbti auginti vaikus.

Tėtės netektis labai palaužė mane. Iki šiol neužgijo ši žaizda. Man jo trūksta visą gyvenimą. Svarbiausia, kad prie jo kapo negaliu nueiti, išsiverkti, kai būna sunku.

Mama tais pačiais metais grįžo į Lietuvą. Mirė po 16 metų, palaidota Pilviškių kapinėse.

Aš niekur negalėjau įstoti mokyti. Net į amatų mokyklą nepriėmė. Visur girdėdavau vieną atsakymą: „Tėvai išvežė, tokių nepriimame“. Nebuvo lemta išsiplodyti mano svajonei - studijuoti mediciną.

Visą gyvenimą nesuprantu - už ką. Už ką iš manęs atėmė tėvus, vaikystės džiaugsmą? Kuo aš nusikaltau? Kuo nusikalto mano tėvai?

Marija Grabauskaitė - Birštonienė

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)
Klubo valandos:
Pirmd., trečiad., ketvird., 5 - 10 val.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS

Penktadieniai 5 - 11.30 val.
Šeštadieniai 2 - 12.30 val.
Sekmadieniai 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad nuo 6. val.
Sekmadieniai nuo 1. val.
Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8.00 val.

SVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Kaina \$4. Kviečiame visus.
Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose?
Kodėl nepasiteirauti?
Skambinkite 708 1414.

Archeologai aptiko seniausią Kinijos miestą

Archeologai aptiko seniausią žinomą Kinijos miestą. Jis klestėjo prieš 4-6 tūkst. metų. Miesto griuvėsiai priklauso vėlyvajai Yangshao kultūrai (5000-3000 metai prieš Kristų). Kaip pranešė naujienų agentūra "Xinhua", tai viena seniausių neolito laikotarpio Geltonosios upės regiono kultūrų. Griuvėsiai, rasti Henano provincijoje, - tai į viršų smailėjantys, apačioje 5-6 metrų pločio molinės sienos, daugybė

patatų, rūšių ir kapaviečių.

Anksčiau Henano provincijoje rastas dar vienas miestas, archeologų manymu, įkurtas 2000-1800 metais prieš Kristų. Prieš naujai rastą jis buvo laikomas seniausiuoju Kinijos miestu.

"L.R."

